

DONAIDES

SIVE

Musarum Aberdonensium

De eximia

JACOBI FRASERII, J. U. D.

In Academiam Regiam *Aberdonensem* munificentia, Carmen Eucharisticum.

Notis illustratum, quibus strictim perscribitur Historia Universitatis & Collegii Regii ABERDONENSIS, à primævâ ipsius Institutione, ad nostra usque tempora perpetuâ serie.

K.

Auctore JOANNE KER, Græcarum Literarum Professore in
Academia Regiâ ABERDONENSI.

EDINBURGI, in ædibus THO. RUDDIMANNI, 1725.

C. 1790

DONALDSON

SIVE

Alfredus Alphonse

De

JACOB FRASER

In Academiis

et in

et in

et in

et in

et in

DONAIDES:

Sive Musarum ABERDONENSIVM, de eximia *Ja-*
cobi Frazerii, J. U. D. in Academiam Regiam A-
BERDONENSEM munificentia, Carmen Euchari-
sticum.

Accipe, FRASERI, generose ac inclyte factis,
Quæ tibi Donaides munera parva ferunt;
Munera parva quidem, nec quæ tua maxima dona
Æquent: ast inopes nos humilesque decent.
Te penes argentum est, auri & tibi copia flavi;
Nosque beas dando, te simul ipse beas:
Nosque damus quæ fert hortus munuscula noster,
Purpureos flores, lilia mista rosis.

EA alacres hilaresque Virum cantemus, amœnos
Qui nobis reddit lucos & tecta superba.
Atria Musarum studiis sacrata manebant
Exornata diu, bene facta & tecta, perennes
5 Quas *Elphinstonius*, pietate insignis ~~in oris~~ in oris
his ~~Edes~~ constituit nobis, sedemque locavit

Regali imperio, Regis de nomine dictam :

Multa ubi certatim per quædam sæcla Juventus

Exercere artes, studia & celebrare frequenti

10 Agmine consuevit, lætasque agitare choreas.

PHOEBUS olim hæc unâ sedes non gratior ullæ,

Nec quâ formosus se plus jactaret Apollo :

Huc, latices linquens sacros, *Permessidas* undas,

Et juga *Parnassi*, pulcherrimæ ad ostia *Donæ*

15 Nos secum avectas subduxit, iussa secutus

Ipsa Jovis summi. Tunc talia fatus, " *Arenâ*

" Optatâ fruimur, quas celsas cernitis arces

" Sunt *Elphinstonii*, sublimibus altâ columnis

" Regia, quam vobis statuit, propriamque dicavit.

20 " Huc nos fata vocant, has nunc migremus in ædes;

" Hæc jam nostra domus, nostra hæc & flumina, fontes;

" Hi nostri, hi colles aprici & cuncta vireta.

NE c mora, lætantes properamus tendere gressus,

Patre Deo monstrante viam, sacrata subimus

25 Mœnia, nosque novas arces & *Dædala* tecta

Susplicere usque juvat; sedesque habitare beatas

Contrigit, & placidâ compostas pace manere.

JAMQUE tuas linquunt, formosâ *Lutetia*, turres.

Pierides; celeres formosæ ad flumina *Donæ*

30 Corripiunt gressus, & avent sibi ponere sedem.

Hæctor adest! agmen ducens celeberrimus ille

Boetius noster, comes *Haius* fidus *Achates* :

Florent tunc *Musæ*, fulgent & nomina docta.

Prisca *Caledoniæ* sic *Gallia* dona rependit;

35 CAROLUS & Magnus SCOTO sua munera reddit.

POST *Elphinstonium*, *Dunbari* & sacra *Stuarti*

Insula nos textit; multosque peregrimus annos

Felices; pleno manabat copia cornu.

Flumina jam lactis, jam flumina nectaris ibant;

40 Flavaque de viridi stillabant ilice mella:

Liber & alma *Ceres* donabant munera sponte.

Frondebant sylvæ, florebant arva colonis.

Tecta renidebant, lychni laquearibus aureis

Pendebant, choreas lætas plaudente coronâ.

45 DETERIOR posthac ætas, volventibus annis,

Orta est, *Gordonio* rerum potiente sacrarum.

Protinus erupit venæ pejoris in ævum

Omne nefas: fugere pudor, verumque fidesque,

In quorum subiere locum fraudesque dolique,

50 Infidiæque & vis, & amor sceleratus habendi.

Non *Elphinstonii* similis *Gordonius*, omnes,

Turpiter at census fundosque absomit avitos;

Quæque *Elphinstonius* sacrarat dona *Minervæ*.

Te tamen hîc laudes & honos, *Leslee*, manebit.

55 NEVE insons (fas vera loqui quæ vidimus ipsæ)

Heu! pia gens nimium, studio dum concita cæco,

Sævit in augustas ædes & Palladis arces,

Dumque studet plumbum sacrato avellere Templo:

Horrendum sic ausa nefas (quis talia fando

60 Temperet à lachrymis!) patrare, ausoque potita

Effet, magnanimus ni fortiter obvius esset

Andreades, nostri vindex nostrique facelli:

Nostra quoque Archiva & servata, ereptaque morti,

Regales chartas, multa & diplomata monstrant.

65 NEC tamen & nobis finis fuit ille malorum:

Infantes patriâ germanas pellere certant.

Exiliumque *Themis* patitur, Medicina fugatur,

Resque suas jussus sibi *Justinianus* habere,

*Gregorius*que pater decreta auferre jubetur;

70 *Hippocrates*que senex pulsus, simul atque *Galenus*;

Orpheus & clarus citharâ fidibusque canoris

Flectere seu superos dirum aut Acheronta movere,

Non movet hos; ac ad delphinas missus *Axion*.

Sic laniata comas, artus laniata jacebat

75 *Alma* dolens *Mater*; mœrentia limina servant,

Horrendum! malesuada Fames & turpis Egestas.

RES:

- RESPICIUNT tandem miseras pia numina *Musas* :
 Qui Jovis imperio *Scotis* sua jura ministrat,
 Largus opum nobis *Jacobus* nomine Sextus
 80 De locuplete penu fundit sua munera, terris
 Nos variis donans, variis proventibus augens.
 Hic, *Metelane*, tuum nomen super astra feremus,
 Hicque tuum, *Arbutnote*, tuum &, divine *Stuarte*.
 Nec tamen hisce frui licuit per nomina foeda,
 85 *Harpyias* avidas : quæ rapta cibaria nobis
 Unguibus, ah ! uncis lacerabant omnia diræ.
 Donec *Patricius* clarus *Forbesius* ille,
Corsius, à fundis nomen sortitus avitis,
 Unus qui nobis collapsam restituit rem,
 90 Omnibus exhaustas prope cladibus, omnium egenas
 Nos miseras, humiles, penitus penitusque jacentes
 Erexit ; calidoque sinu complexus hic *Almam*
 Effoetam Matrem multâ sobolescere fecit
 Prole novâ, & viridis revirescere flore juventæ.
 95 Is census raptos & fundos reddit avitos ;
Harpyias dare terga fugæ trepidantia cogit.
 Hoc duce, prisca *Themis* redit, & sua jura ministrat ;
Cous & ipse redux turbâ stipatus ovanti ;
Orpheus hinc psallit, cantat vocalis *Arion*.
 100 Jamque iterum nobis priscum renovatur in aurum
Ætas ; *Pierides* jam florea rura pererrant,
 Impediuntque comas fertis *Pæana* canentes.
PATRICIO extincto, dolor cheu ! quantus obortus ?
 Orba parente suo moerens *Academia* plorat ;
 105 Plorat & amissum pallens *Ecclesia* Patrem ;
 Regia nec ranti fuit exfors ipsa doloris ;
 Luget & hunc lachrymis oculos suffusa nitentes
Pallas operata caput, deflevit & ultima *Thule* :
Tueda pater rancis gemit hunc ululatibus ; ingens
 110 Fluctibus undisonis plangit sua brachia ripis
Glotta fremens ; rapidoque *Taus* devectus ab alto

Vertice *Grampiaco* contorquet vortice lymphas ;
Dona retro properat, versisque relabitur undis
 In juga *Grampigenum* ; *Dea* favos fertur in æstus

115 *Oceani*, fremitu volvens ad sidera fluctus.

Nos, uti par, vario conspersum flore rosarum
 Huic facimus tumulum, carmenque inscribimus illi.

SED non occubuit totus *Forbesius* ingens ;

Verùm orta ex aureo hoc sunt lumina sidere clara,

120 Quæ stupuit Tellus gelido subjecta Trioni

Per multos annos : linquis, Pater optime, natum

Te dignum, cujus nomen per sæcla vigebit,

Si pieratis honos, doctrinæ aut gratia quævis.

CAROLUS hinc primus, quos insula sacra *Donensis*

125 Sacratos habuit census, cernente Senatu,

Ablatos nullam voluit temerare profanam

Dextram, sed nobis sanctis nostroque *Lycæo*

Sacravit totos, Musas miseratus egenas ;

(Unde novas studio præclaras surgere magno

130 Fecimus, inque altum pulchras ereximus arces.)

Quos & reddidimus, solio cum natus avito

Redditur atque Patris, tulimus nec præmia magna.

Nec posthac aliquo superi nos munere donant,

Dum nos respexit miseras *Aurantius heros*,

135 Palladis egregius cultor bellicque togæque ;

Anna Pia & nosmet respexit lumine læto.

Quæ dedit *Anna*, bonus renovavit *Georgius Alinae*

Matri, ne premeret nos turpis inedia tristes.

PRIVATI quidam Matrem tunc temporis *Alinam*

140 Afficiunt donis, quos omnes longa referre

Hic mora : sed te non hic fas, *Buchane*, silere ;

Aulaï in medio pateris libemus & auro

Jure tibi, cujus jussu nostra Aula novata est.

Hic memorare Viros par est qui Bibliothecam

145 Ditârunt libris ; capit ast non pagina nostra :

Teque tuumque tamen natum, *Scugalle*, tacere

Non fas : nec vestrum nomen, *Gardene, Fraseri,*
Nec vos, *Strachane, hîc, Rhæde, aut, Burnete, filebo.*

Hic quoque, qui Bursas donârunt laudibus æquis,
150 Fas celebrare Viros, ni nos mora longa teneret,
Agmen *Burnetus* ducit, comitesque sequuntur
Wattus, Ogilvæus, Melvillus, Parkus, Adamus,
Fullartonæus, Watsonus, Bracconiana,
Et *Falconerus*, postremus denique *Greggus.*

155 Hæ jam felices animæ, pia nomina, lætos
Devenère locos hilares, & amoena vireta
Fortunatorum nemorum sedesque beatas.

Nec tamen interea res salva est nostra, minantur

Tecta *Elphinstonii* casum tristesque ruinas :

160 Jam foedi visu cineres & rudera multa ;
Jamque solo æquata, ah ! *Dunbaria* tecta jacebant :
Jamque iterum *Harpyiæ*, diræ obscenæque volucres,
Horrifico subitæ lapsu de montibus adsunt,
Diripiuntque dapes, laniant & cuncta rapaces.

165 Ex illo fluere, & retro sublapsa referri
Omnia : nunc iterum moerentia limina servant,
Infandum ! malesuada Fames, & turpis Egestas.

Tunc animum subiit legatum mittere certum
Tecta Jovis Patris, superum qui regnat in aula,
170 Aulicolasque suos qui adeat, nostrosque labores
Infandos memoret : sic stat sententia ; missus
Qui mandata ferat, supplex & voce precetur.

“ Summe Pater nobis miseris succurre, tuoque

“ Parce pio generi, & propius res aspice nostras

175 “ Submersas, fer opem præsens, opibusque juvato :

“ Omnibus exhaustas nos cladibus, omnium egenas,

“ Respicias ; neu prisca sinas neglecta jacere

“ Atria sacra tibi, nec paupertate Camœnas

“ Squalere infames. *Harpyias* pelle rapaces.

180 Nec mora, corripuit gressus, mandata peregit
Legatus, votis noctuque diuque fatigat

“ Auli-

- Aulicolas cunctosque, Jovemque & plurimus ipsum.
 Vota nec ingrata averſus Pater optimus aure
 Reſpuit; aſt ſtatim juffit mandata referri
 185 Auri ad cuſtodes Quæſtores: inſtat & urget
 Legatus fidus, votis precibusque fatigat.
 Verum vota cadunt, heu! multa & inania nobis
 Quæſtores mandant tandem ædes inſpiciendas,
 Quo conſtet ratio ſumptusque ac inſtaurandi:
 190 At nihil ulterius; ſperamus ſed fore poſthac.
 Non vacat exiguis ſuperis, heu! rebus aſſeſſe;
 Ingentes undæ rerum quæ mole laborant,
 Extrudunt noſtras: Muſas nec reſpiciit ullus.
 Hinc quoque ad *Ethiopum* rapidus ſeceſſerat oras
 195 Jupiter, extremos ultra Garamantas & Indos,
 Non qui feſta agitet lætus convivias, ut olim;
 Sed qui commotos poſſit componere fluctus
Oceani Auſtralis, tempeſtateſque ſonoras
 Imperio premat ac vinclis & carcere frænct,
 200 Diſjectam & præſens toto levet æquore claſſem,
 Quæ jam mole ſua ac immenſo pondere merſa
 Auri, ah! it peſſum ſubito, ditatque profundum.
 Forſan & hinc rediens, qui jam *Oxonamque Camumque*
 Viſit, nos viſet languentis & oſtia *Dona*.
 205 SPEMQUE metumque inter dubiæ tranſegimus annos
 Hinc aliquot; tandem nobis ſpes omnis adempta;
 Averſos ſuperos non nos curare putamus.
 Suppliciter triſtes, & tuſæ pectora palmis,
 Multa diu noſtro volventes pectore læva,
 210 Ibamur tacitæ pulcherrimæ ad oſtia *Dona*,
 Et tandem dictis noſtra ora reſolvimus hiſce.
 " REſPICE nos miſeras, rapidis nos, *Dona*, fluentis
 " Obrue, & avectas *Nerei* ſub cærulea verras:
 " Seu tu, *Phæbe* Pater, qui conſpicias omnia, & olim
 215 " Huc tecum avectas ſubduxti, defer in altum,

- " Nosque vexas iterum Permessi ad flumina sacri,
 " Et juga Parnassi, ne nos hîc turpis egestas
 " Opprimat, aut subito tollat nos sæva ruina;
 " Dum collapsa ruunt subductis tecta columnis.
 220 " Præsentem nobis intentant omnia mortem.
 " Nemo *Elphinstonii*, *Dunbari*, nemo *Stuarti*
 " Exsurgit similis, nullus *Forbesius*, cheu!
 " Scis hæc, *Phæbe* Pater; jam nos hinc defer in altum.

PROTINUS horrifico tonitru cælum omne remugit.

- 225 Ac veluti tripode ex sacro vox fertur ad aures
Phæbi: nos placidâ solatus voce profatur.

- " Non me prætereunt casus vestrique labores,
 " *Donaides* caræ: vestro quàm sæpe dolore
 " Condolui? revocate animos mœstumque timorem
 230 " Mittite, forsan & hæc olim meminisse juvabit:
 " O passæ graviora, Deus dabit his quoque finem,
 " Durate & vosmet rebus servate secundis.
 " Huc ego vos duxi mecum, Jovis ipsa secutus
 " Jussa Patris summi: sedem vos relinquere nolim
 235 " Antiquam & propriam, quam spondent fata perennem.
 " Respiciet tandem (ni fallor) Jupiter æquus,
 " Auxiliumque feret vobis, opibusque juvabit;
 " Efficietque, ut dira Fames & turpis Egestas
 " Exulet, & fugiant Harpyiæ triste rapaces.

- 240 " Interea vobis (augur ni vanus Apollo)
 " Eximius surget fautor qui vestra novabit
 " Mœnia, quique sinu tenero vos molle fovebit.
 Annuit & *Phæbo* jam leni murmure *Dona*.

HIS animum arrectæ dictis, à flumine in ædes

- 245 Corripimus gressus: en nuncia litera nobis
 Prævertens, multa ac ingentia dona ferebat;
 FRASERII signata manu; quæ surgere jussit
 Muros, & cellas Pario de marmore Musis.
 Nec semel hoc factum est; en altera & altera venit
 250 Litera, plura ferens ingentia munera nobis.

EIA alacres hilaresque Virum cantemus, & ampla
 Dona, quibus nos accumulans onerârit amicus
 FRASERIUS. Tristes hâc tempestate Camoenas
 Solus respexit, cum desertis *Aganippes*.

255 Vallibus esuriens migraret in atria *Clio*,
 Musarum & nati nec foedum aut turpe putarent
 Præcones fieri, aut atros conducere furnos.
 Cumque *Jovi* exiguis nostris, heu! rebus adesse.
 Non vacet; heu! Musis *Mæcenâs* nullus & adsit.

260 *Almam* nec *Matrem* respectet filius ullus,
 FRASERIUS solus respexit lumine læto.
 Atria Musarum collapsa, jacentia tecta
 Erigit, & fulcit sublimibus alta columnis
 Arte laboratis mirâ: splendescere cuncta

265 Marmore nunc puro, vitreisque nitescere quadris
 Jussit, & innumeros *Musæo* dona libellos
 Intulit; hic donat, donavit, & usque daturus.
 Hinc *Elphinstonia*, aut hinc jam *Dunbaria* tecta
Fraseriana sonent: incisum marmora servant

270 Nomen & arma viri: hunc & pictum monstret *Apelles*.
 FRASERIUS mediis statuatur in ædibus ipsis,
 Atque aliis monstrans non quæ jam erexerit ipse,
 Sed quæ nunc jaceant, aliisque struenda relinquat.

ECCË! ferunt Nymphæ calathis tibi lilia plenis

275 Cana, rosas violis mistas & suave rubentes,
 Carpunt & myrtos, ederas, laurosque comantes;
 Hinc variis foliis intexunt ferta, caputque
 Præcingunt duplici vittis auroque coronâ.

O bone FRASERI, Musarum maxima cura,
 280 Non opis est nostræ grates persolvere dignas:
 Præmia digna ferant meritis tibi numina magnis,
 Nestoreos annos, felicia faustaque cuncta.
 Nuda tibi virtus, mens & sibi conscia recti
 Grata placet; nudam virtutem amplecteris ipsam;

285 Præmia non curas. Quæ te tam læta rulerunt

Sæcula ? qui tanti talem genuere parentes ?
 In freta dum fluvii current, dum montibus umbrae
 Lustrabunt convexa, polus dum sidera pascet ;
 Semper honos, nomenque tuum laudesque manebunt.

290 EIA alacres hilaresque Virum tollamus in astra,

Cui Deus incoctum generoso pectus honesto
 Indidit, & quem ardens evexit ad æthera virtus.

O bone FRASERI, pietate insignis ~~avita~~ avita,

Dî tibi divitias tribuerunt, Dî tibi mentem

295 Munificam, proprios sapiens qui didis in usus.

A te divitiis uti jam discat avarus,

Qui oculis inhiat, congesto gaudet & auro.

Optime FRASERI, generose ac inelyte factis,

Quique modum rebus, certos & ponere fines,

300 Congruus ac almae Naturæ vivere nosti,

Vive, vale felix, cuncta & tibi prospera vertant.

Scribebam ad ossia Dona in vicinia

Coll. Regii Aberdonen. A. D. 1725.

Mart, 25. J. K.

FINIS.

NOT.

NOTÆ IN DONAIDES.

NOT. 1. Vers. 3. *Atria Musarum, &c.*] *Ædes Collegii Regii Aberdonensis*, de nomine **JACOBI IV. Scotorum** Regis ita dicti, per complures annos exornatæ stabant benè fartæ tectæ.

2. v. 5. *Elphinstonius, &c.*] Florebant artium liberalium studia in Civitate veteri *Aberdonensi*, intra pomœria Canonice Ecclesiæ Cathedralis, per sæcula quædam ante erectam Universitatem. Hic enim, ex quo *Murthlaco* ad *Donam* translata fuit Episcopalis sedes à **DAVIDE I. Scotorum** Rege, circiter An. **1125**, Canonici non solum Theologiam, Jus cum Canonicum tum Civile, sed Grammaticam & Philosophiam profitebantur & docebant. Anno autem **1494**, serenissimus & augustissimus **JACOBUS IV. Scotorum** Rex, exorato **ALEXANDRO VI.** Romano Pontifice, Universitatem *Aberdonensem* in inclytâ Civitate veteris *Aberdoniæ* (sic se habent ipsa verba Diplomatis, dati *Romæ*, **4 Id. Feb. 1494**) fundandam & erigendam curavit, administrante clarissimo *Gulielmo Elphinstonio*, Episcopo *Aberdonensi*, prius summo Regni *Scotiæ* Cancellario, tunc à secretiori Sigillo. Universitatem ab *Elphinstonio* institutam, nec non Regiâ & Pontificiâ auctoritate ornatam omnibus artium liberalium professionibus, omnibusque potestatibus, immunitatibus & privilegiis, quæ Universitati *Parisiensi*, *Bononiensi*, *Aurelianensi*, aut quibuscvis aliis ullibi concessa sunt; Rex **JACOBUS**, multis & variis terris, prædiis & redditibus donavit, iis sciz. universis & singulis quos olim tenebat Hospitalitale Sancti *Germani* in *Laudonia* apud *Tranent*, Ecclesiâ de *Slaines*, &c. ut liquet ex Regiâ ipsius Chartâ datâ *Sterlini* **19 Augusti 1498**, Chartisque aliis. Egregiis quoque muneribus illam affecit *Elphinstonius* ipse. Verum permulta & præclara Regis & *Elphinstonii* merita; eaque omnia quæ spectant ad primævam & optimam Universitatis institutionem *Elphinsto-*

nanam;

nianam, brevitatis ergo hic omittimus. Si quis fortè hæc aut id genus alia scire cupiat, fusè enarrata cernet, si in lucem unquam prodeant *Athena nostra Aberdonenses, & Archæologia nostra Aberdonensis.*

3. v. 7. *Regis de nomine dictam*] V. Not. 1 & 2. item, *Hect. Boet. Vit. Ep. Aberdonen. Fol. 37. Collegio, quod felicitis memorie Wilhelmus tuus antecessor REGAL E voluit appellari.*
4. v. 31. *Hector adest*] *Hectorem Boetium & Gulielmum Haium, Taodunanos, Parisiis, ubi Philosophiam profitebantur, Aberdoniam arcessivit Cl. Elphinstonius, ad jacienda Academiae Aberdonensis fundamenta in artibus liberalibus. V. Hect. Boet. Vit. Ep. Aberd. Fol. 27. Hector primus Collegii Regii creatus Principalis; Haiusque primus Subprincipalis. Hector scripsit insignem rerum Scotticarum Historiam; Haius verò Prælectiones Theologicas: quas MStas carie situque obductas, inter scruta Bibliothecæ latitantes, nos nuper de novo compactas Almæ Matri postliminio reddidimus. Verum de Hectoris & Haii scriptis & factis, fusè nos Athen. Aberdon.*
5. v. 33. *Nomina docta*] Viri literis insignes, qui communi Boetii & Haii operâ instituti, è Collegio Regio Aberdonensi prodierunt ante An. 1521: *Alexander Haius, Rector Universitatis; Jacobus Ogilvæus, J. Civ. P. Arthurus Boethius, J. Can. D. Jo. Adamus, S. Th. D. &c.* Hos recenset ipse Hector, *Vit. Ep. Ab. Fol. 28.* His adjecimus nos duos eximios viros ab Hectore omisos, *Joan. Vausium & Rob. Graium; hunc Medicum, illum rei Grammaticæ peritissimum. Ath. Aberd.*
6. v. 35. *Carolus & Magnus*] Universitatem Parisiensem sub Carolo Magno condidere Scoti, ab Achaio Rege missi, *Joannes Scotus, Claudius Clemens, Rabanus Maurus & Flaccus Albinus, V. Spotswod. Hist. p. 22. Hect. Boet. Hist. Fol. 195. Joan. Lestæi Hist. Lib. 5, p. 167. P. Abercromb. Mart. Fact. Scot. Vol. 1. p. 118. Geo. Mackenz. Vit. Vol. I. Universitatem Aberdonensem condidere Scoti quidem; ast Almæ Matris Parisiensis Alumni. Jod. Bad. in Ep. Nuncupatoriâ de Grammaticâ Joan. Vaus. An. 1522. Vide quoque Not. 4. Atque ita Scotia quam acceptam referebat gratiam Gallia rependit.*
- 7 v. 36. *Post Elphinstonium Dunbari*] Extincto Cl. Elphinstonio, An. 1514, omnibus probis multum desiderato, Antistes Aberdonensis creatus est *Alexander Gordonius*, quem ex antiqua Gordoniorum de HADDO gente oriundum, virumque pium accepimus.

cepimus. Cum autem is adversâ valetudine uteretur per annum unum & alterum, & tandem fato functus esset, suffectus est Cl. *Gavinus Dunbarus*, Anno 1518. Is amplissimo usus patrimonio, (quippe qui haberet patrem *Alexandrum*, cui primò data fuit à Rege hæreditaria provinciæ Moraviensis Præfectura juridica, seu Vicecomitatus, ut vulgò loquuntur, aliique honores, cum variis prædiis & redditibus, cuique jure hæreditario cum insignia tum bona ipsius Comitatus Moraviensis cedere oportebat) ne teruncium quidem ex universo censu Episcopatus *Aberdonen*. quem per tredecim annos gessit, in privatum sui suorumque commodum contulit, sed totum & integrum in pios usus erogavit; quæ in Collegio nondum ad finem ducta essent, perfecit. Augustiora quidem Collegii opera molienda curaverat *Elphinstonius*; templum in primis construxit, egregiè ornatum, multâque pretiosâ suppellectili instructam; Campanile sublime & excelsum coronario ornavit opere maxime insigni; unde Imperiale Diadema, lapideis arcubus suffultum, supra plumbeam tecturam, latè conspicuum fulget: Aulas quoque duas, alteram inferiorem, alteram superiorem, magnificam sane, reliquasq; omnes Collegii ædes, præter eas quæ sunt ad aræ latus australe, exstruendas curavit. Juris Canonici quoque, Juris Civilis, Medicinæ & Grammatices Professoribus singulis singulas ædes, (*Mansiones* vulgò vocant) cum hortis, terris, glebis, aliisque pertinentibus, habitandi simul & docendi causâ, à Collegio secretas designavit, & designatas exstruebat: verum has non absolvit, morte correptus intempestivâ. Eas Mansiones, ut & Collegii latus australe, consummavit *Dunbarus*. *Dunbaria* hæc tecta renovari coeperunt An. 1707, columnarum ordine decorata pulchro; sed deficiente pecuniâ huc usque neglecta jacenti. Verum nunc columnas erigi, & tecta supernè partim provehi jubet munificentissimus noster *JACOBUS FRASERIUS*. *Gavinus* quoque primævam Universitatis institutionem *Elphinstonianam* summo cum labore edendam curavit. Obiit 6. Id. Martii, 1531, *Andreapoli*.

8. v. 1b. *Sacra Stuarti insula*] An. 1532, *Gulielmus Stuartus* ad Episcopatum *Aberdon*. & proinde Universitatis Cancellarium evectus est. Hic Antistes præclarus, *Elphinstonii* & *Dunbari* haud dissimilis, neque prius neque antiquius quicquam habuit, quàm ut Academiam augeret & ornaret; pomœria Collegii,

legii, & ab Orientali parte & à Boreali, ampliora fecit. Hic ædes quasdam prope templum Collegii Regii Capellani Chori exstrui iussit; Bibliothecam, Vestiario Templi superstructam, lapide polito & plumbeo tecto ornandam curavit; ut & eodem modo supernè ornavit & textit Gazophylacium, seu Cimeliarchium (Jocalium, aut Chartarum domus, vel Thesauraria vulgò dicitur) & Capitulum, seu domum Capitularem, ubi publica Collegii Comitia haberi solebant. Bibliothecam longitudine duplò fere auctam, hasque tres ædes modò dictas, Bibliothecæ subjectas, nunc in quatuor Scholas divisas, quæ Templo contiguæ, Collegii Regii aream ad Aquilonem claudunt, ab imis fundamentis polito lapide pulcherrimum in modum exstruendas curavit generosus Musarum cultor & fautor noster JACOBUS FRASERIUS, An. 1724. Verum de præclaris aliis *Dunbari* & *Stuanti* factis, nos affatim, *Ath. Aberd.*

9. v. 46. *Orta est, Gordonio*] An. 1546, Præsul *Aberdonensis* renunciatus est *Gulielmus Gordonius*, è nobilissima *Gordoniorum* de HUNTLEY familia natus, at moribus ab illo *Gordonio* prius memorato longè diversus. Is initio Pontificatus sui bonum Antistitem præ se ferebat, & ob literas bene audiebat: verum brevi, seu fœdâ libidinum proluvie immerfus, uti vulgò fertur, seu odio instauratæ Religionis ductus, amplissimos Ecclesiæ *Aberdonen.* census ad vilem ferè assem redeigisse dicitur; re verâ comprobans quod in ore habuisse fertur, *Se ex his redditibus sacris, quod vix Presbytero Genevensi sufficeret, relicturum.* Quædam etiam prædia ab *Elphinstonio* Almæ Matri sacrata abalienavit. Mortuus est An. 1577.

10. v. 54. *Honos, Lestæe, manebit*] Hic est ille *Joannes Lestæus*, facundus rerum *Scoticarum* scriptor, fide suâ in *MARIAM* Reginam nobilis. Sub *Gordonio* florebat, J. Can. P. in Collegio Regio, deinde Episcopus *Rossensis* creatus. Obiit *Bruxellis*, An. 1596. *Lestæo* etiam æquales floruerunt in Collegio Regio viri literis insignes, *Joannes Bissat*, *Alexander Andersonus*, uterque S. Th. P. & Collegii Principalis; *Nicolaus Hains*, J. Civ. P. *Theoph. Stuartus*, Grammaticus; *Joan. Hendersonus*, *Rob. Metellanus*, aliique Regentes. Inter alumnos Collegii Regii tunc temporis maximè insignes fuerant, *Jac. Chynæus de Arnage*, Matheseos Professor apud *Duacenos*, & *Gulielmus Barclaius* celeberrimus Jurisconsultus, clarissimi *Joannis Barclaii*

claii Pater. Hic autem *Alexandram Gallovidianam*, Canonicum *Aberdonensem*, & Ecclesiæ *Kinkeldensis* Rectorem, silentio præterire piaculum duco. Eximio huic viro, doctrinâ claro, probitate & fide spectatissimo, quicquid hodie novimus de antiquâ re Ecclesiasticâ *Aberdonensi*, totum fere acceptum referendum est. Hujus labore improbo & impensis, Chartularia quæ in Collegio Regio exstant, ex antiquioribus Registris confecta sunt: In monumentis quoque Collegii clarissimus. Floruit sub quatuor Episcopis *Aberdonensibus*, *Elphinstonio*, *Dunbaro*, *Stuarto* & *Gordonio*. Sub exeuntem *Elphinstonii* Pontificatum, omnia Pontificis negotia ipsius ductu administrata, ut & per totum *Dunbari* Episcopatum. In extruendis Collegii ædibus, aliisque sacris, & in ponte *Deensi* condendo, magnam impendit operam. *H. Boet. Vit. Ep. Ab.* Fol. 27 & 38. Florente *Stuarto*, assessor fuit in visitatione Universitatis habita An. 1542. Sub *Gordonio* ipse Rector fuit Universitatis, An. 1549. De viro autem hoc egregio, aliisque viris hic nominatis, fusiùs diximus *Atb. Aberd.*

11. v. 56. *Hea! pia gens nimium*] Purioris religionis vindices, eamque instaurandi studium maximopere laudamus; ardorem autem, ædes SUMMO NUMINI aut Musis sacratas diripiendi & demoliendi, vix laudandum censemus. *V. p. 28.*

12. v. 58. *Sacrato Templo*] Templo Collegii Regii *Aberdonen.*

13. v. 62. *Andreades*] *Alexander Andersonus*, ultimus Collegii Regii Principalis ante instauratam religionem, qui cum plebs *Merniensis* Ecclesiam Cathedralẽ *Aberdonensem* tecto plumbeo spoliatam diripuisset, & continuo ad templum Collegii Regii, reliquasque ædes Musis sacratas diripiendas devolaret, forti manu vim vi repellere nititur; audacem fortunâ juvante, integra & intacta huc usque manent augusta Musarum tecta. *Andersonus* hic, unâ cum Subprincipali & Regentibus, quoddam Papanis ritibus mordicus hærentes, Confessionem Fidei & doctrinæ purioris, Comitiorum regni legibus sancitam amplecti recusarent, officiis suis privati sunt An. 1569. *V. Petr. Hist. Eccl. Cent. 16, p. 362. & Jo. Lesh. Lib. 10. p. 530.*

14. v. 63. *Nostra quoque Archiva servata*] Ex his Archivis *Aberdon.* quæ huc usque exstant, & ex primæva Universitatis *Aberd.* institutione *Elphinstoniana* (quæ optima habetur, & rei antiquæ apud *Scotos* studiosis magni ducitur) certissima ferè nunc hauriri potest notitia antiqui *Academiæ* *Scoticarum*.

status ante instauratam religionem; cum sub id tempus, Universitas *Andreana* & *Glasouana* magnam Diplomatum & Chartarum fecerint jacturam. Hinc ortum ceperunt *Athenae* nostrae *Aberd.*

15. v. 64. *Regales Chartas, multa & Diplomata*] Quae exstant in Chartophylacio Coll. Regii.

16. v. 65. *Nec tamen—finis fuit illi malorum*] Quamquam Almae Matri aedes suae intacta, & Archiva quoque integra manserint, haud leve damnum passa est sub instauratae religionis tempus; abrogata optimâ celeberrimi *Elphinstonii* Institutione Universitatis primævâ, & substituta Institutione novâ, (*Fundationem novam* vulgò vocant) quæ prodit An. 1592, sub hoc titulo, *COLLEGIUM REGALE ABERDONENSE*, institutum, reformatum & restitutum, in modum Erektionis novæ paulò ante præscriptæ *Academii Andreanae & Glasouanae*, & unde maximam partem exscripta videtur Erektionis Collegii *Mareschallani* anno sequenti 1593. Institutio hæc nova, (cujus Auctor fuit *David Rhætus*, Coll. Regii Principalis) eò sane multo melior quòd Papanos tollat ritus: in aliis autem plerisque omnibus, veterem *Elphinstonianam* præferendam censemus. Utramque fusiùs collatam dedimus, *Ath. Aberd.*

17. v. 67. *Exiliumque Themis patitur*] Ex Institutione hâc novâ, rejectæ sunt, ut parum utiles, professiones Juris Canonici, Juris Civilis, Medicinæ & Musices, olim ab *Elphinstonio* institutæ.

18. v. 79. *Jacobus Sextus*] Summus ille Musarum cultor & fautor Regius, perpendens antiquos census & redditus, qui olim quidem, pro temporis ratione, alendis Collegii membris satis erant; tunc autem, crescente indies rerum venalium pretio, iisdem sustentandis nullo pacto sufficere; Academiam Regiam summis auxit muneribus. Huic concessit & donavit, An. 1574, omnes decimas, feuda, proventusque Ecclesiæ *Turvisensis*, *Carmelitanorum Fratrum de Bamf*, Ecclesiæ *Divi Petri de Spittal* (h. e. contractè pro *Hospitali*) seu Subcantoriarum *Aberdonen.* & Capellaniarum *Westhallensis* & *Folarulensis*. Anno autem 1579, Decanatum Ecclesiæ Cathedralis *Aberdonen.* h. e. integros redditus Ecclesiæ Parochialis *S. Macarii*, quæ jam tripartita est in has Ecclesias, Veterem *Macarii*, No-

Novam *Macarii*, & illam de *Newbills*: Anno verò 1586, omnes decimas redditusque Ecclesiæ *Metblicensis*.

19. v. 82. *Hic Metelane—Arbuthnote—Stuarie*] Secundum Regem *JACOBUM*, omni amore prosequendi sunt tres egregii viri, quibus regias donationes modò memoratas acceptas refert *Alma Mater*: *Robertus Metellanus*, Decanus *Aberdon*. postea in supremâ Curiâ apud *Scotos* Senator; *Alexander Arbuthnotus* & *Walterus Stuartus*, optimi Coll. Regii Principales. De eximiis his viris egimus, *Atben. Aberd.*

20. v. 85. *Harpyias avidas*] Regiis *JACOBI* donationibus, per annos complures frui non licuit per *Harpyias avidas*, tunc omnia bona Collegii Regii diripientes, aut turpiter fœdantes. Per *Harpyias* hic intelligendi sunt illi, quibus Mansiones Professorum Juris Canonici, Juris Civilis, Medicinæ & Grammatices, cum hortis & prædiis tunc temporis in feudum dimissæ sunt, & quibus damnosæ multarum terrarum aliarum, Coll. Regio sacrarum, locationes factæ sunt per *Davidem Rbætum* aliosque. *Rbætus* hic, literarum quidem studiis haud spernendus; alias autem non adeo bene audit. Hic ad rem suam nimis attentus, in re communi Coll. Regii procurandâ parum fidus perhibetur. Ipse ab Anno 1592, ad Annum 1619, & Principalis & communis Procurator, omnia arbitrio suo administrabat solus ferè, absque consilio reliquorum Moderatorum Academiæ, queis jure debetur communis administrandi provincia. Omnia tunc pessum ibant; languebant miserum in modum Musæ; tecta *Atbenai* fœdè neglecta jacebant; Professores artium & V. D. Præcones, stipendia non persoluta querebantur: Cum Musis, virtus & religio ipsa exulabat; ad ipsas portas Ecclesiæ Cathedralis invalescebant Pagani ritus. Hæc disertim testantur acta Visitationis Regiæ, habitæ An. 1619 à clarissimo *Patricio Forbesio*, Episcopo *Aberdon*.

21. v. 87. *Donec Patricius, &c.*] An. 1618, exortum est fulgentissimum illud sidus, Academiæ Regiæ usque præsens & propitium, celeberrimus *Pat. Forbesius à Corse*. Is, posthabitâ Fundatione novâ, primævam Universitatis Institutionem *Elphinstonianam* postliminio restituendam curavit per Delegatos ab *JACOBO VI*. An. 1619, & tandem supremis Regni Comitibus sancendam, An. 1633, quæ huc usque apud nos viguit, vigetque. Hinc redierunt Professiones Juris Canonici, Juris Ci-

Civilis, Medicinæ & Musices. Novam etiam S. Th. Professionem instituit. Quantum autem Ecclesiam *Aberdon.* Episcopus hic, quantum Universitatem *Aberdon.* Cancellarius hic auxerit & ornârit, dicere in proclivi non est: Almam Matrem jacentem attollens, ulnisque amplexus benignus fovit; artus collapsos & amputata Membra mirâ dexteritate unit, medicâque manu sanos & integros restituit. Illi ædes quas incoletet instaurandas, censum & annuos redditus quibus aleretur, partim redimendos, partim confirmandos, summo cum labore curat. Cuncta quæ nuper tenebris, situ & torpore squalebant, erexit & correxit, luce & calore suo vitali corusca & vegeta effecit. Exinde effecta Mater juvenescere, fœcunda natorum progenies sobolescere, languentes Musæ reviviscere, & torpentia liberalium artium studia hic iterum revirescere cœperunt. Ita hujus auspiciis nata est aurea illa ætas literarum *Aberdon.* in quâ floruerunt viri egregiè docti & pii, præfulgidæ stellæ ex aureo hoc sidere ortæ. De his V. Not. 24.

22 v. 103 *Patricio extincto*] Obiit An. 1635. Quàm desideratissimus autem obierit, indicio sunt Orationes, Conciones, Elogia, Epistolæ, Poemata in primis elegantissima Latina & Vernacula, collecta in Volumen unum in *Quarto*, & typis mandata ab *Edwardo Rabano, Abredeæ*, 1635. Num tale exstet monumentum literarium de obitu alicujus unius viri, Principis, aut privati, nos latet.

23 v. 117 *Huic facimus tumulum*] Volumen hoc collectitium, quod inscribitur, *Tumulus Reverendissimi Patris PAT. FORBESII à Corse, Episcopi Aberdon.* summâ curâ digestum, monumentum marmore & ære perennius, edendum curavit Cl. *Jo. Forbesius* filius; quod locum dedit huic elegantissimo *Arth. Johnstoni* Epigrammati.

FORBESIOS hîc cerne duos, sine compare Patrem

Et Natum, seclî fidus utrumque sui.

Ante dedit vitam Nato Pater, amine læto,

Nunc Patrem Nati vivere cernis ope.

Plus meruit Natus: quam cepit clauditur ævo,

Quam dedit annorum limitè vita caret.

24 v. 119 *Verùm orta ex aureo—lumina sidere clara*] Viri literis & virtute insignes; in his *Coryphæi, Jo. Forbesius à Corse, Rob. Baronius, Alex. Scrogæus, Gal. Leslæus, Jac. Sibbaldus, Alex. Rossius, S. Th. Doctores; domi forisque celeberrimi,*
An.

An. 1638, alique complures per totam Diocesin *Aberdonen.* rerum sacrarum Mystæ doctissimi. Præter Theologos, flore-
bant hi Jcti, *Tho. Nicolsonus*, *Rogerus Mowæus*, *Jac. Sandilandius* senior, *Jac. Sandilandius* junior: Hi Medici; *Arthurus Johnstonus*, Medicus Regius, Poeta quoque elegantis-
simus; *Gulielmus Johnstonus*, *Pat. Dunæus*, *Gul. Gordonius*:
Hi Regentes, præter alios, eruditissimi, *And. Strachanus*,
Philosophiæ Pr. *David Leochæus*, Græcarum Literarum Pr.
Hi rei Grammaticæ, & Human. L. Pr. peritissimi; *David Wedderburnus* & *Joan. Lundæus*. Florebant & tunc tem-
poris duo fratres, Coll. Regii alumni, *Tho. Rbædus*, *JACOBO VI.* à secretis in linguâ Latinâ, & *Alex. Rbædus*, Regius CA-
ROLI I. Medicus; & inter primos memorandi, *Gul. Forbesius*,
S. Th. D. primus apud *Edinenses* Episcopus; & elarissimus
Robertus Gordonius à *Straloch*. De universis & singulis di-
ctum, *Athen. Aberd.*

25 v. 121 *Linguis, Pater optime, natum*] Is est modò dictus cele-
berrimus *Jo. Forbesius* à *Corse*, auctor *Instructionum Historico-*
Theologicarum, quem Pater *Patricius* primum in Coll. Regio
S. Th. Professore instituit.

26 v. 124 *CAROLUS hinc primus*] Abrogato Episcoporum ordine a-
pud *Scotos*, An. 1641, CAROLUS I. integros Ecclesiæ Epi-
scopalis *Aberdon.* redditus Universitati *Aberdon.* sacravit: hinc
duas partes sortitum est Coll. Regium, tertiam verò Coll.
Marischallanum.

27 v. 129 *Unde novas—arces*] An. 1658, ex redditibus his sacris, sum-
mo studio erigendas curârunt Academiæ Moderatores ædes
illas præaltas & insignes, quæ quadrangulâ formâ ad Ori-
entem æstivum, Templo & Aulæ communi contiguæ emi-
nent, sex tabulatis altæ, viginti quatuor cubiculis instructæ,
& turri sublimi, plumbarii operis, de tecturâ planâ plumbeâ
surgente ornatæ. Ad ædes has exstruendas pecuniam quoq;
contulerunt plurimi generosi & munificentissimi viri, ipsi etiam
Academiæ Moderatores. De his nos diximus, *Ath. Aberd.*

Florebant tunc temporis in Coll. Regio viri literis insignes,
Joan. Rowæus, Principalis, linguarum Latinæ in primis, &
Hebraicæ doctus; *Gul. Duglassius*, S. T. P. *Jac. Sandilan-*
dus, J. Civ. P. *Andræas Muir*, M. D. & P. *Pat. Sandilan-*
dus, Subprincipalis; *Joan. Brodie*, H. L. P. quem excepit
Joan. Forbesius, Elegantiæ Pr. eruditus; *Joan. Strachanus*,
D And.

And. Massy & Gul. Johnstonus, Regentes Philof. Profeflores. *Strachano* huic ingenii acutiffimo, fuffectus eft *Geo. Gordonius*, perantiquâ *Gordoniorum* de *Haddo* gente oriundus, qui poſtea Comes de *ABERDEEN* creatus eft, & ſummus *Scotiæ* Cancellarius. Sub idem tempus, aut non multo ante, prodit e Coll. Regio alumnus inſignis, Jctus celeberrimus *D. Geo. Mackenzæus*, Advocatus Regius. *Andræ Muir* Medico fuffectus eft gener ſuus *Pat. Urquhartus*, M. D. & P. qui per 53 annos officio ſummâ cum laude functus, etiamnum vivit valetque 83 agens annum. Hoc florente, plurimi inſigni Doctoris gradu in Medicinâ ornati, præterexteros & *Anglos*, in queis *Cl. Seidenhammi* filius, & complures ex Societate Regiâ *Londinenſi*; apud *Scotos*, celeberrimus *Arch. Pitcarpius*, *Joan. Drummondus*, *Geo. Chynæus*, *Tho. Boërus*, *Ja. Keilus*, *Geo. Mackenzæus*, *Pat. Abercrombius*, nobiliſſimus & doctiſſimus *Arch. Campbellus*, Comes de *Ilay*, &c.

28 v. 131 Quos & reddidimus] An. 1661, reſtituto CAROLO II. reſtituti ſunt Epifcopo *Aberdon.* ſui redditus, & Coll. Regio donatio facta eſt reddituum ex Eccleſiis, ſi quæ fortè intra ſeptennium vacarent in Diœceſi *Aberdon. Moravien. &c.* Verum inde haud multum emolumenti provenit.

29 v. 134 Aurantius beros] An. 1695, Illuſtriſſimus GUELTMUS *Britanniæ* Rex, Palladis cum ſagatæ tum togatæ cultor & fautor, conceſſit trecentas libras Sterlinenſes Universitati *Aberdonenſi*, (ut & tantundem *Andreanæ*, *Glaſcuanæ* & *Edinenſi*) annuatim ſolvendas ex Epifcopatum *Scoticorum* redditibus, cum quo debita diſſolverentur, & ære alieno conſlato liberaretur Universitas, tum quò S. Th. Profeſſori, & S. Th. ſtudioſis proſpectum foret. Hinc centum libras ſortitum eſt Coll. *Marifchallanum*, unde aucta ſunt Profeſſorum ſtipendia; ducentas Coll. Regium, unde hodie cadunt Ling. Orient. Profeſſori libræ 66, aſſes 2, den. 2. 8--12. S. Th. Profeſ. 33 libræ, 6 aſſes, 8 den. Principali, 20 libræ; reliquumque duobus S. Th. ſtudentibus, & communi Academîæ commode inſervit.

30 v. 136 Anna pia] An. 1712, Sereniſſima ANNA Regina, cum prius ad illam ſuprema & ultima Regni *Scotici* Comitia, habita An. 1706; tenues *Scoticarum* Academiarum redditus, & in primis exigua Profeſſorum ſtipendia, tabellis ſupplicibus detuliſſent, donavit Universitati *Aberdon.* ducentas & decem libras ex *Ærario ſuo Scotico* annuatim ſolvendas, ad augenda Pro-

Professorum stipendia: dimidia pars Coll. *Marischallano* obligit. Ex centum & quinque libris quæ Coll. Regio cadunt, Principalis 20 libras, S. Th. P. 12 accipit; reliquas 73 libras æquis portionibus fortiuntur quatuor Regentes, (tres sciz. Phil. Professores, & unus Græcarum literarum Pr.) atq; Medicinæ, Grammatices & Juris Civ. Professores.

31 v. 137 --- renovavit GEORGIUS] Donum ANNÆ renovatum, confirmavit Augustissimus & Potentissimus GEORGIUS Rex, privato suo Sigillo, An. 1719.

32 v. 139 Privati quidam-- afficiunt donis] Ad instauranda sciz. *Dunbaria* testata. Vide Not. 7, sub finem. In his princeps *Joan. Buchanus* Chiliarcha, prisca *Buchanorum* de *Auchmacoy* familiâ oriundus. Hujus & cohortis suæ Præfectorum auspiciis, jacta sunt fundamenta pulchri istius operis novi à parte Australi aræ Collegii nostri, An. 1707. Huic etiam & illis acceptum referendum est, quòd ingens Aula nostra camerata novis fenestris amplis, novoque pavimento renovata sit An. 1724.

33 v. 146 Teque tuumque natum, *Scugalle*] Inter hos qui Bibliothecam Coll. Regii libris ornârunt, facile principes sunt venerandus Pater, *Pat. Scugallus*, Episcopus *Aberd.* & optimo patre filius dignissimus *Mr. Henricus Scugallus*. *Henricus* hic eruditissimus & pientissimus vir, florente juventâ abreptus, desideratissimus obiit An. 1678, ætatis suæ 28, cum per quadriennium in Coll. Regio Philosophiam, totidemque annis ibidem SS Th. professus fuisset, unius anni interstitio quò Ecclesiæ *Auchterlessensis* Pastorem agebat. Tabulis supremis S. Th. Professori in Coll. Regio quinquies mille minas Scoticanas, & Bibliothecæ libros suos omnes sacrauit: hos libros, pater filio superstes, bonâ fide tradidit unâ cum suis An. 1682. Præter hos plurimi alii Bibliothecam libris donârunt, quos silentii sipario obvolvamus oportet; quorundam tamen insigniorum nomina notabo. Præter antiquos, *Cl. Elphinstonium*, *Gul. Stuartum*, *Heët. Boetium*, *Joan. Vausum*, &c. ab instauratâ religione, libros donârunt hi sequentes: *Alex. Rædus*, Medicus Regius, libros suos omnes medicos, duosq; Globos, An. 1631. *And. Strachanus*, S. Th. D. & P. suos cunctos legavit, An. 1634. *Mr. Gul. Rætus*, An. 1635. *Mr. Th. Mercerus*, civis *Abredeensis*, An. 1635. *Jacobus Vicecomes de Frendraught*, Dominus *Crichton*, An. 1643. *D. Franciscus Gordonius*, An. 1643. *Alex. Hamilton*, An. 1648. *Alex.*

Iex. Blackball, H. L. P. in *Southwark*, An. 1649 & 1658. *Mr. Geo. Clark*, V. D. M. An. 1656. *Mr. Geo. Anderson*, An. 1658. *Gul. Duglassius*, S. Th. P. An. 1665. *Mr. Tho. Sandilandius à Crabstone*, libros juridicos, An. 1678. *Matth. Mackail*, M. D. An. 1696. *Joân. Gordon*, Pastor *Banchoriensis*, An. 1702. *Mr. Tho. Garden*, V. D. M. An. 1720. *Jac. Burnetus*, J. U. D. An. 1720 & 1723. *Jac. Fraserius*, J. U. D. An. 1723. Hi tres ultimi, *Fraserius*, *Gordonius* & *Burnetus*, unâ cum duobus primis, *Al. Rhædo* & *And. Strachano*, maximâ secundum *Scugallos* Bibliothecam librorum copiâ ornârunt.

34 v. 149 *Hic quoque, qui Bursas donârunt*] Viri pio in Ecclesiam & Rempub. studio ducti, qui alendis artium liberalium studiosis bono ingenio præditis, inopiâ autem rei familiaris laborantibus, terras aut pecuniam sacrârunt: *Th. Burnetus à Leyes*, Eques Baron. alendis tribus studiosis quædam prædia inter pomœria Civitatis *Abredeensis* donavit, An. 1648. *Mr. Ja. Wattus*, V. D. M. in agro *Eboracensi*, alendo uni, quædam prædiola in viciniâ Civitatis *Aberdonensis* dedit, An. 1623. *Walt. Ogilvæus de Redhyth*, integras suas terras de *Redhyth*, ad alendos 20 studiosos, quorum 12 Grammaticæ in Scholâ *Fordeicianâ*, & 8 Philosophiæ in Coll. Regio operam navarent, tabulis suis legavit, An. 1678. *Mr. Geo. Melvillus*, V. D. M. de *Alford*, alendis tribus legavit ter mille minas Scoticanas An. 1678. *Mr. Jac. Park*, V. D. M. de *Urquhart*, alendis duobus, bis mille minas legavit, An. 1691. Eodem An. *Alex. Adamus*, M. D. alendis tribus, terras quasdam suburbanas, unâ cum domo & horto in urbe *Abredeensi* concessit. *Mr. Jac. Fullertonius*, *Halstadæ* in *Angliâ* Ludimagister, alendis decem, sexcentas sexaginta libras Anglicanas tabellis suis legavit, An. 1692. Hinc comparati sunt fundi in *Aberdoniæ* suburbano. *Mr. Gul. Watson*, V. D. M. *Leshænsis*, alendis duobus legavit bis mille minas, An. 1699. *Margareta Gordonia*, è priscâ familiâ *Leshmorensi* nata, conjux Comarchi de *Braco*, opulentissimæ *Dufforum* gentis Principis, alendo uni donavit mille libras Scoticanas, An. 1706. *D. Alex. Falconerus de Glenfarquhar*, alendis quatuor, trecentas & viginti libras annuatim solvendas tabellis suis legavit, An. 1716. Postremò, *Jo. Greggus*, Mercator *Aberdon.* alendo uni mille libras supremis tabellis destinavit, An. 1724. Præter hos, alii etiam a-

lia in eundem finem destinârunt, *Alex. Rhædus*, M. D. An. 1636, *Joan. Lorimer*, An. 1673, *Comarchus de Udney*, &c. Verum inde modò nil emolumentum percipit Collegium.

35 v. 158 *Nec tamen interea res salva est nostra*] Nec tamen muneribus GUL. Regis, ANNÆ Reginae, aut privatorum quorundam, res submersæ Collegii Regii pessum euntes, emergere valebant, has præsertim ob causas: Augusta *Elphinstonii* tecta, temporis edacis injuriâ, casum tristesque ruinas minitabantur; Coronarium in primis illud opus insigne & excelsum, Campanili impositum, hiatus latè pandens, secum in exitium tracturum Templum, Bibliothecam, Principalis cameram. Jamque *Dunbaria* tecta, partim solo æquata, partim jamjam casura nutabant. Jamque iterum Harpyiæ diræ & rapaces adsunt, Musis cibaria sua abripientes: per *Harpyias* hoc loco intellige hæreditarios prædiorum possessores, quibus, *Scotorum* legibus nuperis, decimas æstimare licet, nec non V. D. Præcones, quæis stipendia augeri ex decimis quibuscunque iisdem legibus concessum est. Hinc nuper plurimum imminuti sunt Collegio regio redditus antiqui & prisca, quos ab ipsis incunabulis Universitatis jure tenebat. Inde est quòd Professoribus stipendia sint admodum exigua; nec longè absit *malesuada fames, & turpis egestas*. Hæc de causâ Professor Matheseos, doctissimus *Tho. Boërus*, ante annos aliquot deseruit Collegium. Hoc & alii meditantur, si qua melior fors obveniat.

36 v. 168 *Tunc animum subit legatum, &c.*] An. 1718, missus est Mr. *Geo. Chalmers* Principalis, ad Serenissimum GEORGIUM Regem, qui infandos Coll. Regii labores memoret, supplexq; Athenæo Regio opes Regias oret. Quanquam per ingentes undas rerum, immensas præsertim *Oceani Australis*, res mole suâ laborantes, huc usque vota nostra exaudita non sint; indies porro exauditum iri speramus.

37 v. 174 *Parce pio generi*] Professoribus in Majestatem tuam Regiam piis & bene affectis.

38 v. 178 *Atria sacra tibi*] Coll. Regium, quod JACOBUM IV. & ipsius Augustissimos Successores Patronos sibi vindicat.

39 v. 189 *Quo constet ratio sumptusque ac instaurandi*] Versui huic Spondaico & tardo, non ineptus videtur locus; *Voti non compos, languet inops Musa*.

40 v. 194 *Hinc quoque ad Æthiopum, &c.]* Alluditur ad *Hom. Iliad.*

I. v. 423.

Zeus γὰρ ἐπ' ὠκεανὸν μὲν ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χρῆζες ἔβη μέλα δ' αὐτὰ.

41 v. 203 *Forſan & hinc rediens]* Forſan Rex GEORGIUS, rediens ab Oceano Australi, (h. e. compositis ingentibus undis rerum) respiciet tandem languentes Muſas Aberdonenſes, ſicuti reſpexit Oxonienses & Cantabrigienſes, qui has amplis donis bonus & propitius jam cumulavit.

42 v. 210 *Ibamus tacitæ]* Alluditur ad *Hom. l. i. v. 34.*

Βῆ δ' ἀκίων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.

43 v. 224 *Protinus horrifico tonitru]* Tonitrus & fulgur interdum fausti ominis ſunt, *Virg. Æn. 2, 693, Intonuit lævum. Hom. l. 2, 353, Ἀγέλαπ' ὡν ἐπιδέξει, ἐναΐσιμα σήματα φαίνων.* Innuitur hic Jovem probare dicta ſequentia Phœbi, & rata fore quæ DONAIDIBUS pollicetur. Huc ſpectant hæ voces ex tripode ſacro, unde oracula certa effari ſolebant Phœbades, ut & verſus orationem Phœbi ſubſequens;

Annuet & Phœbo jam leni murmure DONA.

44 v. 245 *En! nuncia litera--FRASERII]* An. 1723, menſe Sextili, Honorabilis vir JACOBUS FRASERIUS, literis & virtute inſignis, epiſtolam ſcripſit ad Academia Regiæ Moderatores, in qua pollicetur ducentas libras Anglicanas, Bibliothecæ inſtaurandæ cauſa. Nec pollicitis deſuit fides, pecunia ſoluta eſt, & continuo Moderatores Academia ædes Bibliothecæ, ædeſq; ſubjectas, pulcherrimum in modum inſtaurandas curarunt, uti dictum *Not. 8.* Quod opus cum bonâ fide perfectum præſens FRASERIUS ipſe noſter vidiffet & probaſſet, menſe Octobri, An. (ultimo demum elapſo) 1724, alias centum libras ſe Londino remiſſurum promittit, ad erigenda Dunbaria teſta, quæ tunc partim ſolò æquata, partim jamjam caſura nutabant. *V. Not. 7.* Londinum proſectus, polliciti ſui fidem citò liberavit, menſe Novembri & menſe Februario ultimo elapſis. Perſolutis his trecentis libris, en! intra paucaſ hebdomadas adfertur epiſtola altera, pollicens alias ducentas libras, ad ulterius provehenda Dunbaria teſta.

45 v. 235 *--- eſuriens migraret in atria Clio]* h. e. Cum literarum Profeſſores ad ſervilia munera obeunda inopiâ victus cogentur. *V. Juv. Sat. 7. v. 4, 5, 6, 7.*

- 46 v. 266 *Musæo dona libellos, &c.*] Bibliothecam nostram per multos retrò annos libris donare solebat FRASERIUS noster. An. autem 1723, plurimis ditavit; jam verò pluribus se donaturum pollicetur.
- 47 v. 271 FRASERIUS—*statuatur*] Statua FRASERII erigatur in mediâ areâ Coll. Regii.
Ovid. Ep. 2. Inter & Ægidas mediâ statuaris in urbe.
- 48 v. 272 *Atque aliis monstrans*] h. e. Statuatur FRASERIUS eo situ, ut ingredientibus aream Collegii digito monstrare videatur tecta, non quæ ipse erigenda curaverit, sed quæ adhuc jaceant imperfecta: quæ quidem vereor ut jaceant, ni Coll. Regio succurrant opes Regiæ.
- 49 v. 278 —*duplici vittis auroque coronâ*] *Virg. Æn. —duplicem gemmis auroque coronam.* Hic autem intellige *Doctoratus* gradum in utroque jure, & diploma honorem istum conferens, vittis, variis floribus, aureisque picturis pulcherrimè depictum, quo nos FRASERIUM nostrum, literis egregium, nuper jure optimo ornavimus. Huc etiam in primis referendus ultimus Procemii versus, *Purpureos flores, lilia mista rosis.* Diploma enim *Fraserianum* habet lilia è pixide enata, unâ cum tribus Salmonibus transversis, & manu tenente librum (quæ Coll. Regii insignia sunt) scitè depicta; ut & rosas rubentes, aliosque flores, & lauream Coronam virentem, deauratum nomen *J. F.* cingentem, duasque Cornucopias, pomis maturis plenas.
- 50 v. 293 *Pietate insignis avitâ*] Pietate canâ & priscâ, & quali olim usi fuerant in Academiam Regiam, Cl. *Elphinstonus, Dunbarus, Stuartus, &c.*
- 51 v. 295 *Munificam mentem*] FRASERIUS, præter munera in Almam nostram Matrem collata, alia in alios plurima & varia contulit: Fratres duos aut tres, suis impensis, artibus liberalibus instituendos curavit. Liberos suos, duo mares totidemque femellas, ut & ex filio nepotem, egregiis ornavit patrimoniis. Scoticanam Societatem de propagandâ Christianâ fide apud Montanos & Insulanos insigni prosecutus est munificentia. Bibliothecam *Invernessensem* libris donavit, ut & quosdam V. D. Ministros insulanos, quibus maximè egerent. Flumina quædam pontibus committi jussit, aliaque opera charitatis peregit, dum in Septentrionali *Scotiæ* plagâ commoraretur ultimo demum elapso anno. Inde jure MUNIFICUM,

CUM, immo **MUNIFICENTISSIMUM** appelle-
mus **FRASERIUM** nostrum.

32 v. 299 *Quique modum rebus* [Horat. Sat. 1, 106.

Est modus in rebus, sunt certi denique fines,

Quos ultra citraque nequit consistere rectum.

33 v. 304 *Congruius—Natura* [Horat. 1. Ep 10.

Vivere natura si convenienter oportet.

FINIS.

Mutanda vel Corrigenda.

P. 3. v. 3. lege, pietate insignis, in oris **His** aedes sta-
tuit nobis--- **p. 7. v. 116, l. nosque,** ut par. **Ibid. v. 138,**
l. ne esuries premeret nos tristic inopsque. **p. 10. v. 218,**
l. opprimat. **p. 11. v. 258, post deesse dele punctum.** **p. 12.**
v. 294. l. pierate insignis avitâ. **p. 15. lin. 16, l. instructum.**
p. 17. not. 11, post censemus, adde, Nec tamen hoc princi-
pibus viris in instaurandâ religione, summâ usque laude or-
nandis, sed vulgo mobili imputandum arbitramur.